

**Protokoll fra møte i Faggruppen for dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern) i VKM
27. oktober 2009 klokken 11.00-15.30 i Oslo**

Deltakere:

Fra Faggruppen for dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern):

Wenche Farstad (møteleder), Bjarne O. Braastad, Knut E. Bøe, Arne Flåøyen, Brit Hjeltnes, Espen Rimstad, Rune Waagbø og Olav Østerås

Forfall:

Kristian Hoel, Tore Håstein (grunnet deltagelse for VKM på dialogmøte vedrørende Mattilsynets områdeanalyse for fiskehelse og velferd) og Rolf Erik Olsen

Fra sekretariatet til VKM:

Ingfrid Slaatto Næss, koordinator for FG8 (Ref.)

Astrid Bjerkås, ny kommunikasjonsrådgiver for VKM, tilstede under behandling av sak 3 på dagsorden.

Fra Mattilsynet:

Torunn Knævelsrud, fungerende seksjonssjef for seksjon for landdyrhelse og fôr, Hovedkontoret, Bjørnar Stavenes, fungerende seksjonsleder for seksjon for dyrevelferd og fiskehelse, Hovedkontoret og Maria Veggeland, seksjon for dyrevelferd og fiskehelse Hovedkontoret, var til stede under behandling av sak 5 på dagsorden.

Fra Nofima Marin:

Grete Bæverfjord (tilstede under behandling av sak vedrørende resirkulering av vann i klekkerier).

Forkortelser benyttet i protokollen:

FG8: Faggruppe dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern)

FG6: Faggruppe for fôr til terrestriske og akvatiske dyr.

FG1: Faggruppe for hygiene og smittestoffer

HK: Hovedkomité

MT: Mattilsynet

RV: Risikovurdering

VKM: Vitenskapskomiteen for mattrygghet

EFSA: European Food Safety Authority

FGM: Faggruppemøte

Forklaring til nummerering av dokumentene: ÅÅ/xNN-d

ÅÅ er tosifret årstall

x er nr. på faggruppen saken kommer fra (1-8, eller 0 for hovedkomiteen)

NN er fortløpende nummerering fra 1-99

d er nr på dokument i saker hvor det finnes flere enn ett dokument

Når en sak behandles i flere grupper følger samme saksnummer dokumentet, dvs. saksnummeret kommer fra den gruppen der saken først blir behandlet.

Sak 1: Velkommen, forfall og habilitet

Leder for faggruppen, Wenche Farstad, ønsket velkommen til møtet i Faggruppen for dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern). Ingen av faggruppemedlemmene meldte seg inhabile for behandling av aktuelle saker på dagsorden. Kristian Hoel, Tore Håstein og Rolf Erik Olsen hadde meldt forfall til møtet. Tore Håstein representerte VKM på dialogmøte vedrørende Mattilsynets områdeanalyse for fiskehelse og velferd.

Sak 2: Godkjenning av møteinnkallelse og dagsorden. Gjennomgang av protokoll.

Innkalling og dagsorden for møtet ble godkjent uten endringer. Det ble foretatt en kort oppsummering av protokollen fra forrige faggruppemøte.

Sak 3: Presentasjon av Astrid Bjerkås - ny kommunikasjonsrådgiver i VKM

Faggruppemedlemmene og Astrid Bjerkås ble introdusert. Arbeid med VKMs kommunikasjonsstrategi ble kort gjennomgått. Utkast til strategi skal legges frem på møtet i Hovedkomiteen 3. desember. Muligheter for ekstranettløsninger ble diskutert. Behov for strategi rundt publisering av risikovurderingene om akupunktur og catch and release ble drøftet, samt muligheter for medietrening for hver enkelt sak som skal publiseres. Behov og muligheter for et generelt mediehåndteringskurs ble også kort omtalt. Forslag til aktuelle medier som kan være interessert i stoff fra Faggruppe 8 og medier og fora som kan være aktuelle som koblinger/linker til VKMs risikovurderinger ble kartlagt.

Det ble foreslått at det utarbeides en liste over kjernemedier for hver sak som behandles i faggruppen.

Sak 4: Saker fra møte i Hovedkomiteen

Det ble avholdt et møte i Hovedkomiteen 9. september. Leder av faggruppen orienterte kort om noen saker som ble omtalt på møtet; retningslinjer for håndtering av dissenser i risikovurderinger (dette dokumentet ligger ute på nettsidene til VKM), risikovurderingen av helsefare ved spredning av gylle og vurderingen om marine oljer. Sekretariatet sender endelig protokoll fra dette møtet til Faggruppen når denne foreligger.

Sak 5: Saker som skal behandles på møtet

Risikovurdering – bedøvelse av fisk ved slakting (Saksnummer 09/810):

Mattilsynet gav en kort historikk og bakgrunnsbeskrivelse for oppdraget. Oppdraget ønskes på engelsk på grunn av internasjonal interesse. Faggruppen signaliserte at den ikke kan påbegynne arbeidet før neste faggruppemøte 9. desember. Relevante rapporter bør være tilgjengelige for faggruppen, og Mattilsynet skal skaffe til veie disse (rapport bl.a. fra Veterinærinstituttet og Havforskningsinstituttet).

Oppdraget ble diskutert i faggruppen og det ble foreslått sammensetning av en arbeidsgruppe. Rapporten kan tidligst være ferdig primo april, men fristen på oppdraget kan først fastsettes når omfanget av arbeidet er kartlagt. Ordlyd og innspill til bestilling skal diskuteres på neste

faggruppemøte i desember. Kommunikasjon vedrørende bestillingen skal gå via faggrupeleder inntil neste faggruppemøte.

Risk assessment of Recirculation systems in fish hatcheries (Saksnummer 09/808):

Brit Hjeltnes beskrev kort bakgrunn for oppdraget. Grete Bæverfjord fra Nofima Marin gav en presentasjon om problemstillingene vedrørende bruk av resirkulering av vann i klekkerier. Faggruppen diskuterte de ulike problemstillingene. Smitteaspektet ble drøftet, og det ble foreslått å inkludere dette i oppdragsteksten. Det ble videre foreslått å nedsette en arbeidsgruppe som skal utrede saken. Brit Hjeltnes og Rune Waagbø ble foreslått som eksperter fra faggruppen. Det ble også foreslått øvrige eksperter til gruppen. Aktuell litteratur skal diskuteres og distribueres i gruppen frem mot neste møte. Brit tar uformell kontakt til DTU i København.

Etter en innledende diskusjon rundt problemstillingene vil det være klarere hva VKM har mulighet for å svare på i forhold til Mattilsynets ønsker, og også hvilke forventninger det går an å stille til en slik risikovurdering.

Risikovurdering - Dyrevelferd ved hold av visse arter som familie- og hobbydyr (Saksnummer 09/809):

Faggrupeleder gav en kort innledning til saken. Maria Veggeland fra Mattilsynet informerte om bakgrunn og historikk for oppdraget. Det ble informert om saksvedleggene og andre relevante dokumenter, og det ble en kort diskusjon om håndtering av innsendt materiale fra interesseorganisasjoner.

Faggrupeleder uttrykte bekymring for oppdragets store omfang, og ytret et ønske om å avgrense oppdraget til å gjelde herpetiler (amfibier og reptiler), og i tillegg kun de artene som står oppført på listen. Det ble derfor besluttet å fjerne vurdering av gnagergruppene fra oppdraget.

Kandidater til en arbeidsgruppe ble diskutert, og det ble besluttet at Bjarne O. Braastad fra faggruppen skal lede arbeidet. Det ble presisert betydningen av å skaffe eksperter som ikke er inhabile i saken. Bjarne O. Braastad tar en uformell kontakt til aktuelle kandidater. Arbeidsgruppens sammensetning skal besluttes på neste faggruppemøte i desember. Frist foreslås til primo mai. Rapporten skal skrives på norsk.

Mattilsynet vil sende en revidert oppdragstekst basert på diskusjonen på møtet til faggruppen via faggrupeleder Wenche Farstad.

6: Saker som har vært behandlet i faggruppen siden forrige møte

Ingen saker er behandlet i faggruppen siden forrige faggruppemøte.

Status for øvrige saker i faggruppen

Stamfiskovervåking - vertikal smitteoverføring (Saksnummer 09/806):

Espen Rimstad orienterte kort om status for arbeidet. Det har vært avholdt 2 fysiske møter samt et telefonmøte i gruppen. Neste møte skal avholdes 8. desember.

Det ble redegjort for hvilke smittestoffer som skal vurderes i rapporten samt for ulike problemstillinger som f. eks hvilket organ man skal teste (kjønnsprodukter er bedre enn organprøver fra samme fisk), hva slags testmetoder som skal brukes etc.

Arbeidsgruppen har som mål å bli ferdig med rapporten primo januar.

Risikovurdering - bruk av akupunktur på dyr (Saksnummer 09/807):

Arne Flåøyen orienterte kort om arbeidet i gruppen. Det har vært avholdt 3 møter i gruppen og neste møte skal avholdes 10.-11. november i Tromsø. Rapporten skal være ferdig primo desember og behandles på neste faggruppemøte.

Risikovurdering vedrørende fang-og-slipp av fisk ut fra hensynet til dyrevelferd (Saksnummer 09/804):

Sekretariatet redegjorde kort for status i arbeidet. Rapporten vil behandles på neste faggruppemøte.

Sak 7: Oppfølging av saker fra forrige møte i faggruppen

Ingen saker var satt opp under dette punktet på agendaen.

Sak 8: Orientering fra *ad hoc*-grupper/undergrupper eller lignende

Ingen saker var satt opp under dette punktet på agendaen.

Sak 9: Saker til hovedkomiteen

Ingen saker var satt opp under dette punktet på agendaen.

Sak 10: Møter o.a. av felles interesse

Det ble informert kort om ulike møter av interesse for faggruppens medlemmer:

Dialogmøte vedrørende Mattilsynets områdeanalyse for Fiskehelse og fiskevelferd. Fellesauditoriet på Adamstuen, 27.10.09

Seminar i regi av Rådet for dyreetikk: "Er hunden menneskets beste venn?" Fellesauditoriet på Adamstuen, 17.11.09

*The impact of research on animal welfare"
-a seminar in tribute to Professor Doctor honoris causa Donald M. Broom.
Festsalen, Studentsamfunnet i Ås, 19.11.09*

Sak 11: Nytt fra sekretariatet

Sekretariatet informerte om VKMs 5-årsmarkering 9. september 2009 og om 5-årsmeldingen fra VKM som ble utgitt i denne anledning.

Videre ble det informert om reoppnevningen av VKM for ny periode (2010-2013). Det vil komme en utlysning ca 15. november og søknadsfristen vil være ca. 15. januar.

Sak 12: Nytt fra EFSA

Advisory Forum: Need of information about existing relevant national regulation on housing and management of broiler breeder stocks (parents and grandparents) by 15. November 2009.

Sekretariatet har innhentet informasjon om eksisterende regelverk og oversendt EFSA.

EFSA's Panel on Animal Health and Welfare (AHAW) has published five scientific opinions and a scientific report on the overall effects of the most relevant farming systems on the welfare of dairy cows and related diseases (09.07.09).

Olav Østerås fra faggruppen gav en kort orientering, og det ble besluttet at han skal holde en lengre presentasjon av disse vurderingene fra EFSA på neste faggruppemøte.

The European Food Safety Authority (EFSA), the European Centre for Disease Control and Prevention (ECDC) and the European Medicines Agency (EMA) published a joint Scientific Report on meticillin resistant Staphylococcus aureus (MRSA) in livestock, pets and foods (16.06.09)

Grunnet tidspress ble det ikke tid til å omtale denne vurderingen.

Press release on alternatives to animal testing (08.06.09).

Faggruppeleder gav en kort orientering om saken.

Fostering harmonised risk assessments approaches on animal health and welfare issues in the Member States (19.10.09)

Rapporten fra EFSA er sendt til faggruppen.

Sak 13:Nye møtedatoer

Neste møtedato for faggruppen er 9. desember 2009.

Sak 13: Eventuelt

Ingen saker var satt opp under dette punktet på agendaen.